

ENTREVISTA

Ramon Erra

Narrador

“Amb les meves narracions voldria commoure el lector, sigui glaçant-li la riassa o bé encomanant-li una certa melangia”

AIDA SEGURA

Ramon Erra va guanyar un dels premis Recull amb un retrat literari de l'escriptor txec Bohumil Hrabal. Ara ha publicat 'La flor blanca de l'estrmoni' (La Magrana), un recull de contes que ens permet endinsar-nos en una realitat paral·lela captivadora i altament hipnòtica

AS. Per què gairebé sempre que algú publica un recull de contes se li demana quan es decidirà a escriure una novella?

RE. Això m'agradaria saber a mi! La narrativa és narrativa i totes les divisions de gènere tenen alguna cosa d'arbitrària. Penso que a aquestes alçades, entesa com l'entenien en la seva millor època, al segle XIX, la novella és una mica anacrònica. Aquest món desconcertant de començaments de segle XXI s'explica molt més bé des de la fragmentació, el biaix i una certa incongruència.

AS. Els contes de 'La flor blanca de l'estrmoni' tenen una unitat temàtica i estilística molt marcada.

RE. Aquest recull és el fruit d'un moment personal, amb un estat d'ànim més o menys semblant al que provoca l'entrada de ple al món dels adults i una manera de veure la literatura a partir d'unes lectures determinades. A l'hora de reunir les narracions vaig fer retocs, ordenant-les de manera que oferissin, com a conjunt, una lectura més rica que les que té cada conte per ell sol. Crec que és important respectar l'ordre a l'hora de llegir-les.

AS. Va guanyar un dels premis Recull del 2001 per un retrat literari de Bohumil Hrabal. Què significa per a vostè aquest escriptor?

RE. És l'escriptor de la taverna, molt allunyat dels pretesament intel·lectuals de saló. Tot i això, la seva prosa està plena d'idees, reflexions artístiques i filosòfiques i, sobretot, d'humanitat. Dels seus llibres rarament records la història que t'ha narrat i en canvi et queden clavats

LA MAGRANA

a la memòria els detalls, les anècdotes i aquella xerrera descontrolada dels culls de bar, origen de molta literatura oral, perduda per sempre. Els fets més quotidians i banals, passats per la seva ploma, esdevenen mítics. Hrabal destaca pel com explica més que no pas pel que explica.

AS. En el seu estil i els seus personatges peculiars s'hi enumera un cert aire eslau: ambients pintorescos per on es mouen uns éssers atrotinats i tendres, còmics i tràgics, antiherois de l'existència...

RE. Potser sí. Però, tot i que els presento una mica estrafets, aquests personatges surten de la realitat. Només s'ha d'anar pel carrer amb la vista i l'orella atenta, escoltar les coses surrealistes que s'expliquen la gent als trens o a les sales d'espera dels hospitals... Tot i aquest punt de partida realista, la meua visió de la literatura passa per allunyar-me del racionalisme excessiu, de la fredor i el càlcul. Amb les meves narracions voldria commoure el lec-

tor, ja sigui glaçant-li la riassa o bé encomanant-li una certa melangia.

AS. També hi surten escenaris irlandesos.

RE. Algú va dir que Irlanda no era un país, sinó un estat d'ànim: terra d'emigrants enyorats, mar per totes bandes, món rural fins fa molt poc i

una música trista. Aquesta terra per a mi és una font d'inspiració constant, sobretot des d'un viatge d'hivern que hi vaig fer fa anys, en un moment personal força delicat i del qual vaig tornar molt enfortit. Potser per això a *La flor blanca de l'estrmoni* el viatge a Irlanda representen una mica el viatge iniciàtic i la descoberta d'un mateix. El viatge com a descoberta i aprenentatge funciona, com a fugida és un fracàs.

AS. En un dels contes diu que la imaginació no existeix, que tot és memòria. Penso que en els seus contes hi ha enormes dosis d'imaginació. O és que la vida extraracional és realment tan rica en arguments i personatges?

RE. Ostres, sí! Els contrastos que es viuen avui a pagès són molt més accentuats que els de les grans ciutats. Crec que el món rural actual, amb les seves ferrelles abandonades a racons bucòlics, pastors amb samarra i texans, joves en patinet i internautes addictes, les mares dels quals coneixen el secret dels millors matons de cabra, és un món amb unes possibilitats increïbles per ser fabulat, no cal inventar gaire, ni imaginar en excés. Es tracta de jugar amb elements que t'ofereix la realitat, la memòria, per, a partir d'aquests elements, crear coses noves que van més lluny.

AS. Ha trobat una veu pròpia i original amb molta facilitat. En els seus contes no hi ha cap mena de vocació urbana ni moderna...

RE. Com la majoria de gent de la meua generació, jo també vaig escriure alguns contes urbans, però de seguida vaig veure que si les històries no

sortien de dins meu, de la meua experiència, no feia res de bo i no em motivaven gens. Però jo separaria *urbana* de *moderna*.

Justament, aquests contes sí que volen ser moderns, perquè estan escrits ara i aquí mirant d'aprofitar la tradició literària en català que tenim, que és impressionant: Sagarra, Pla, Rodoreda, Perucho, Calders, Maria Mercè Marçal, Sisa... Tot i que miro de fer-ho d'una manera una mica diferent perquè els temps també són diferents.

AS. Als contes de 'La flor blanca de l'estrmoni' trobem personatges i símbols que es van repetint...

RE. Sí, hi ha una voluntat expressa de fer servir imatges i elements com a símbols. Per exemple, tot i que vivim en els temps de la calefacció de gasoil, per a mi un llenyer buit sempre serà sinònim d'inseguretat i futur incert, una cartera, tot i els correus electrònics, és l'arribada de les bones i les males notícies: l'atzar. Un borni és una persona que com a mínim té una història per explicar.

AS. Pensa en els lectors, quan escriu?

RE. S'han de donar facilitats al lector. Has d'agafar-lo per la mà a la primera línia i fer que et segueixi fins al final. En aquest sentit sí que hi penso, pel que fa a la resta... no crec en fórmules.

AS. Què significa escriure per a vostè?

RE. Suposo que el mateix que per a l'altra gent que escriu: és una curiosa necessitat. Quan et passa alguna cosa que t'afecta no et pots pas passar el dia explicant-la a la gent que t'envolta; és molt millor escriure-la i fins i tot reinventar-la.

L'addicció de l'estrmoni

► Ramon Erra va néixer a Vic fa 35 anys, encara que en realitat es considera del Lluçanès. El 2001 va ser un any gairebé màgic per a ell. El va començar publicant una novel·la per a joves titulada *Operació gúbies buides* (escrita a quatre mans amb Jordi Martí), el va continuar guanyant un dels premis Recull amb un retrat literari de l'escriptor txec Bohumil Hrabal (que va aparèixer en aquestes mateixes pàgines) i al juny es va fer realitat un somni acariciat des de sempre: publicar un recull de contes.

La flor blanca de l'estrmoni (La Magrana) aconsegueix, amb unes breus pinzellades impressionistes, crear uns continguts surrealistes ino-

blidables per on transiten uns personatges de pelatge grotesc que s'acaben fent estimar: uns arnats representants de la burgesia andalusa, un ós que balla la *Internacional* amb el puny alçat, bornis que ploren per un sol ull, orfes que guarden records ben confitats, la història del polifacètic i misteriós escriptor John Maizena... Tot això escrit amb un llenguatge molt ric i evocador que s'allunya dels canons de la llengua catalana estàndard. Els escenaris també són variats: Irlanda, Estats Units, París o Andalusia. Però sobretot hi ha reinencions suggestives de la falsament plàcida i senzilla vida de poble de la Catalunya interior.